

Miljø- og Fødevareudvalget

Brevet sendes alene pr. mail.

Til Miljø- og Fødevareudvalgets medlemmer

L 112 – lovforslag om producentansvar

Miljøministeren har den 20. februar 2020 fremsat lovforslag nr. L 112 om ændring af lov om miljøbeskyttelse. Lovforslaget var i høring ultimo 2019. Alle høringssvarene, herunder departementet høringsnotat kan findes på sagen (<https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/l112/index.htm>). Lovforslaget skal førstebehandles den 12. marts.

Vi skriver til udvalget, da vi på nogle punkter har brug for at præcisere nogle af vores centrale synspunkter, da de ikke fremgår af departementets høringsnotat.

Helt principielt er det Dansk Affaldsforenings opfattelse, at en så stor organisatorisk og finansiell ændring af den danske affaldssektor, som producentansvaret for emballager er, bør drøftes politisk og ikke – via bemyndigelser – overlades til ministeren og centraladministrationen.

Det centrale formål med et udvidet producentansvar er at fremme design af produkter og produktkomponenter, der mindsker miljøpåvirkningerne og produktionen af affald under fremstillingen og den efterfølgende brug af produkterne. Produkterne skal desuden designes med henblik på mest muligt genbrug og genanvendelse, når det bliver til affald. Genanvendelse af emballager er i den sammenhæng et vigtigt redskab, men ikke et mål i sig selv.

Vi har lavet et konkret forslag, der beskriver, hvordan de principielle rammer for et producentansvar for emballager i Danmark kan se ud. Vores forslag er vedlagt (det er ikke nævnt i høringsnotatet).

Samarbejde på tværs og fælles finansiering

Det er vores opfattelse, at indsamlingen og grovsorteringen af emballageaffald bør være kommunernes ansvar. Men rammerne for, hvordan denne opgave konkret skal løses og udvikles, skal ske i et samarbejde med alle led i værdikæden, herunder naturligvis producenterne. Vi tror på, at samarbejde mellem de private og offentlige parter er helt nødvendigt for, at producentansvaret kan blive en succes.

09-03-2020
Side 1 af 3

J.nr. NIR 4.35.6-02

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Der skal være sammenhæng mellem design, produktion, salg, forbrug, affaldshåndtering og genanvendelse til nye produkter, og det sker kun, hvis parterne har et forpligtigende samarbejde.

Det er ikke afgørende for os, som det ellers fremgår af høringsnotatet, at kommuner og affaldsselskaber får dækket alle deres omkostninger. Det afgørende er, at vi får et samlet system, der fungerer, understøtter producentansvaret, og som alle er tilfredse med. Det kræver, at de økonomiske rammer ikke er for firkantede, så der bliver plads til lokale løsninger og en generel udvikling af systemet. Der skal ligeledes være plads til, at kommunerne kan egenfinansiere løsninger, der understøtter lokale miljø- og klimapolitiske målsætninger.

ECO-design

I lovforslaget peges på graduerede gebyrer, som en vej til at udvikle miljøvenlige produkter. I de lande, der har haft producentansvar i flere år, er der ikke eksempler på, at man via graduerede gebyrer i nævneværdig grad har kunne påvirke design og produktion af emballager i en miljøvenlig retning. Denne problemstilling er kendt, men fremgår ikke af høringsnotatet. Det er således uklart, hvordan lovforslaget skal sikre udviklingen af miljøvenlige emballager, uden at det suppleres med andre virkemidler end graduerede gebyrer.

Emballager fra erhverv

Lovforslaget lægger op til, at emballager fra erhverv stort set skal reguleres som hidtil. Det fremgår dog ikke, hvordan man forestiller sig, at denne regulering understøtter målsætninger om mere miljøvenligt design. Det finder vi bemærkelsesværdigt.

Samme model som for elektronikaffald (WEEE)

Lovforslaget lægger op til en model, der minder om modellen for WEEE. Erfaringerne med WEEE-modellen er, at den ikke fungerer i relation til at fremme udviklingen af miljøvenlige produkter og heller ikke fremmer samarbejde mellem de forskellige led i værdikæden – snarere tværtimod. Disse problemer er alment kendt i branchen og fremgår af vores hørings svar. Det bekymrer os, at der tilsyneladende ikke er et ønske om at løse problemerne, men i stedet videreføre dem i modellen for emballager.

Vi vil desuden pege på, at da lovforslaget om producentansvar for WEEE (og ditto for batterier) blev fremsat, indeholdt det en relativ præcis beskrivelse af, hvordan den principielle organisering og finansiering af systemet skulle være. Det har således været reglen, at rammerne for producentansvaret bliver beskrevet i lovforslagets bemærkninger, hvilket er i modstrid med, hvad der står i bemærkningerne til L 112.

Økonomi

Det er naturligvis afgørende, at vi med rimelig sikkerhed kender de samlede omkostninger ved at håndtere emballageaffald. Producenterne skal kende omfanget af de omkostninger, de i fremtiden skal være med til at betale. I lovforslaget angives beløbet til at være 1,5 mia. kroner/år.

Dansk Affaldsforening har lavet beregninger (se vedlagte notat), der viser, at omkostningerne til håndtering af emballageaffald alene fra husholdninger ligger mellem 1,2 og 2,1 mia. kroner/år. Tallet omfatter ikke omkostningerne til håndtering af emballageaffald fra erhverv, hvorfor de samlede omkostninger må antages at være betydeligt større end 1,5 mia. kroner.

De 1,5 mia., som fremgår af lovforslaget, er desuden et meget usikkert tal, hvilket fremgår af den rapport, tallet er baseret på. Hertil kommer, at det sandsynligvis er sat alt for lavt.

Afslutning

Vi har foretræde for udvalget onsdag den 18. marts, hvor vi glæder os til at uddybe vores synspunkter og holdninger til producentansvaret.

I er naturligvis velkomne til at kontakte os, hvis I ønsker yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Mikkel Brandrup
Direktør